

14.4.2020

FI-NO rajaseutuyhteistyö
- Työntekijöiden sosiaaliturva

Henna Huhtamäki
STM / SVO

FI-NO RAJASEUTUYHTEISTYÖ - SOSIAALITURVAKYSEYKSIÄ

- Lainsäädäntökehikko ja yhteistyö
- Rajaesteet
- Etuuksien erityispiirteet
- Käsittelyajat

SOSIAALITURVALAINSÄÄDÄNTÖ

- EU- lainsäädäntö: Asetus sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta 883/2004 ja tp-asetus 987/2009
 - Minkä maan sosiaaliturvalainsäädäntöä sovelletaan liikkuvaan henkilöön
 - Mm. rajatyöntekijät
- Pohjoismainen sosiaaliturvasopimus
 - Tarkempia määräyksiä yhteistyöstä
 - Mm. sairaanhoidon kustannusten laskutuksesta luopuminen
- Omat ja erilaiset sosiaaliturvajärjestelmät

RAJATYÖNTEKIJÄN SOSIAALITURVA

- Rajatyöntekijä (asetus 883/2004)
 - Palaa päivittäin tai vähintään viikoittain asuinmaahan
 - Etuudet pääasiassa työskentelymaasta
 - Oikeus sairaanhoitoon sekä asuin-, että työskentelymaassa
 - Työttömyysetuudet pääsääntöisesti asuinmaasta
- Muut rajan yli työskentelevät
 - Sosiaaliturvaetuudet työskentelymaasta
 - Ei oikeutta esim. Kela-korttiin, jos työskentelee toisessa EU-maassa
- Kotikunnan palvelut Suomessa asuville, kuten muillekin
 - Todistus oikeudesta hoitoetuuksiin Suomessa

YHTEISTYÖSTÄ LAINSÄÄDÄNNÖN ALALLA

- ÄK-S asettama Nordisk socialförsäkringsgruppen ja sektorikohtaiset työryhmät
 - Pohjoismaisen sosiaaliturvasopimuksen toimivuuden seuranta
 - Neuvoa-antava rooli EU-oikeudellisissa kysymyksissä
 - Aktiivisesti toimivat etuussektorikohtaiset työryhmät, joissa mukana sosiaaliturvalaitokset
 - Kokemusten vaihto, toisten laitosten toiminnan ja organisaatioiden tuntemus
- Yhteistyö EU:n lainsäädäntöprosesseissa
 - Asetuksen 883/2004 uudistaminen

RAJAESTEET

- Pohjoismaiden ministerineuvosto ylläpitää [rajaestetietokantaa](#)
- Sosiaaliturvassa esillä ollut mm.
 - Suomen osalta 4 kk sääntö
 - poistunut 1.4.2019
 - Matkakorvaukset
 - Rajat ylittävät matkat hoitoa antavaan paikkaan
 - Norjan isyysraha (fedrekvoten)
 - Rajan yli työskentelevällä isällä ei itsenäistä oikeutta, vaan ainoastaan, jos äiti on estynyt hoitamasta lasta

ETUUKSIEN KÄSITTELYAJAT FI-NO

- Etuushakemusten käsittelyaikoihin vaikuttaa tietojenvaihdon sujuvuus sosiaaliturvalaitosten välillä
 - E-lomakkeet / SED / PD
 - Suojattu sähköposti
 - Perhe-etuuksissa nopeutunut
- Suomessa asuvien henkilöiden eläkehakemusten käsittelyajat, tietolähde NAV:
 - Vanhuuseläkkeet 4,5 kk (31 pv)
 - Työkyvyttömyyseläkkeet 18 kk (63 pv)
 - Perhe-eläkkeet 6kk (19 pv)

ETUUKSIEN KÄSITTELYAJAT FI-NO

- Lainvalinnassa ongelmallisia erityisesti molemmissa maissa FI+NO työskentelevien tilanteet ja takautuvat väärinvakuuttamiset
 - Etuuksien ja vakuutusmaksujen oikaiseminen
 - mm. Skype-kokouksia käsittelijöiden kesken
- Lähettyjä työntekijöitä (AI) Suomesta Norjaan v. 2018 244
 - Miehet 213
 - Naiset 31
- Etuuksien väliaikainen maksaminen epäselvissä tilanteissa

TOIVOTAAN TOIVOTAAN 😊

- EESSI
 - Electronic Exchange of Social Security Information
- SDG
 - Single Digital Gateway
 - eIDAS
 - Tunnistautuminen muiden maiden palveluihin
 - Sähköisten viranomaispalvelujen käyttö ja yhtenäiset prosessit
 - Yritykset ja yksityishenkilöt

Kiitos!

Lisätietoja:

Henna Huhtamäki

Sähköposti: henna.huhtamaki@stm.fi

Twitter: [@HHuhtamaki](https://twitter.com/HHuhtamaki)

Sosiaali ja terveysministeriö

Internet: stm.fi

Twitter: [@STM_Uutiset](https://twitter.com/STM_Uutiset)